

Minister Sprawiedliwości

DL-II.41.42.2026

Warszawa, 17 sierpnia 2026 r.

**Pani
Katarzyna Bis-Płaza
Sekretarz Komitetu ds. Cyfryzacji**

Szanowna Pani Sekretarz,

w związku z pismem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (dalej: MSWiA) z dnia 6 sierpnia 2026 r., znak: DT-WOP.0733.1.74.2026 skierowanym do Sekretarza Komitetu do spraw Cyfryzacji dotyczącym projektu *ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw* (UD30) podtrzymuję wyjaśnienia przedstawione w piśmie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 lipca 2026 r. w przedmiocie uwagi MSWiA dotyczącej literalnego wskazania funkcjonariuszy Straży Granicznej w treści projektowanego art. 954^[1] § 1 k.c. W ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości przedmiotowa uwaga ma charakter merytoryczny, wykraczający poza zakres działania Komitetu do spraw Cyfryzacji - sprowadza się ona bowiem nie do formy utrwalenia oświadczenia spadkodawcy, lecz do katalogu osób uprawnionych do sporządzenia testamentu wojskowego. Niezależnie od powyższego uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Ponownego podkreślenia wymaga, że funkcjonariusze Straży Granicznej są już objęci hipotezą projektowanego art. 954^[1] § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny¹.

MSWiA w dodatkowej argumentacji w zakresie podtrzymanej uwagi wskazało, że *[j]ak bowiem wynika z treści projektowanego przepisu wobec żołnierza Sił Zbrojnych RP lub funkcjonariusza służb specjalnych, do sporządzenia tej formy testamentu niezbędne jest wyłącznie przebywanie na terenie objętym działaniami zbrojnymi lub w niewoli oraz posiadanie statusu żołnierza SZ RP (lub funkcjonariusza służb specjalnych). Należy zatem zauważyć, że jest to dyferencjalny sposób podejścia wobec funkcjonariuszy Straży Granicznej, w stosunku do których, z uwagi na brak ich literalnego wymienienia w treści przepisu, wprowadza się dodatkowe uwarunkowania sporządzenia projektowanej formy testamentu.*

Należy przypomnieć, że zgodnie z projektowanym art. 954^[1] § 1 k.c. żołnierz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, osoba pełniąca służbę w jednostkach zmilitaryzowanych, funkcjonariusz służby specjalnej oraz inna osoba zaangażowana w działania zbrojne, może sporządzić testament wojskowy w czasie przebywania na obszarze objętym działaniami zbrojnymi lub w niewoli, jeżeli sporządzenie testamentu w formie aktu notarialnego jest niemożliwe albo nadmiernie utrudnione.

---

¹ Dz. U. z 2026 r. poz. 795; dalej jako: k.c.

Projektowany przepis wymienia cztery grupy podmiotów, które mogą sporządzić testament wojskowy. Funkcjonariusze Straży Granicznej w przypadku objęcia militaryzacją znajdują się w kategorii drugiej podmiotów, tj. osób pełniących służbę w jednostkach zmilitaryzowanych, a w przypadku, gdy nie dojdzie do militaryzacji Straży Granicznej na podstawie art. 33 a ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej² znajdują się w kategorii czwartej podmiotów tj. osób zaangażowanych w działania zbrojne.

Przesłanki, od których wystąpienia zależy możliwość sporządzenia testamentu wojskowego, tj. przebywanie na obszarze objętym działaniami zbrojnymi lub w niewoli i niemożliwość albo nadmiernie utrudnione sporządzenie testamentu w formie aktu notarialnego, są takie same dla wszystkich wymienionych w projektowanym art. 954^[1] § 1 k.c. grup podmiotów. Z uwagi na powyższe nie dochodzi do zwielokrotnienia wymogów względem funkcjonariuszy Straży Granicznej. W przypadku objęcia militaryzacją lub zaangażowania w działania zbrojne w przypadku, gdy do militaryzacji nie dojdzie, Funkcjonariusz Straży Granicznej - tak samo jak żołnierz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej czy funkcjonariusz służby specjalnej - będzie mógł sporządzić testament wojskowy, jeśli przebywa na obszarze objętym działaniami zbrojnymi lub w niewoli i niemożliwe albo nadmiernie utrudnione jest sporządzenie testamentu w formie aktu notarialnego. Ponownie należy wskazać, że przesłanki możliwość sporządzenia testamentu wojskowego są takie same dla wszystkich grup podmiotów wymienionych w projektowanym art. 954^[1] § 1 k.c.

Uzupełniając wskazać należy, że pojęcie „zaangażowana w działania zbrojne” jest pojęciem elastycznym i zostało celowo użyte w projektowanym przepisie, aby objąć sytuacje wskazane w dodatkowych argumentach przedstawionych przez MSWiA. Co istotne, projektowany przepis znajdzie zastosowanie w sytuacji szczególnej takiej jak wybuch wojny lub zaistnienie innych działań zbrojnych. Niezależnie od powyższego podnieść należy, że każda osoba – w tym funkcjonariusz Straży Granicznej może sporządzić testament w zwykłej formie w każdym czasie.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości
Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
(ds. DT-WOP.0733.1.74.2026)

---

² Dz.U. z 2026 r. poz. 367, 646, 815, 821 i 864.